

Kúty 03 - História a súčasnosť obce Kúty (1791-1826) - 3. časť :)

Venované pamiatke Jozefa Poláka, rodáka, obyvateľa a bývalého predsedu Miestneho národného výboru obce Kúty.

HISTÓRIA OBCE

Roku 1791 - bol richtárom obce Pavol Hések.

Roku 1792 - bol richtárom obce Jozef Ralbovský. Jeho meno bolo uvedené na tzv. Dopjerskej listine.

V 18. storočí

- obyvatelia obce boli známi ako košíkari, zbierali aj liečivé rastliny, početní boli aj krajčíri a obchodníci,

- viedla z Holíča do Bratislavy Obchodná cesta[1]. Jej úsek medzi Kútami a Sekulami sa v tom čase nazýval Kráľovská cesta.

V 18. a 19. storočí - bolo v Kútoch veľa tkáčov. Po domácky, na ručných krosnách, vyrábali najmä pracovné odevy, posteľné plachty a vrecia na obilie.

Roku 1806 - po bitke pri Slavkove, v ktorej Napoleon porazil rakúsko-uhorskú a ruskú armádu, sa ustupujúce vojská načas zastavili aj Kútoch.

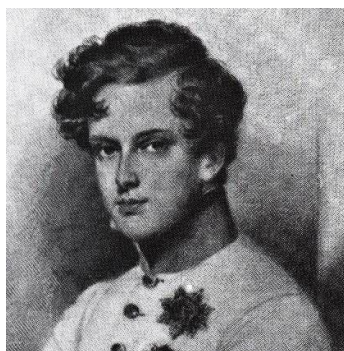
Roku 1809 - prebiehal boj Napoleona o Bratislavu. Tentoraz sa cez Kúty prehnali francúzske posily.

Roku 1813

- po porážke Napoleona v Rusku sa Kúty naposledy stretli s ustupujúcimi napoleonskými vojakmi a fúzatými ruskými dorážajúcimi kozákmi,

- v bitkách pri Drážďanoch a pri Lipsku, ktoré sa skončili porážkou Napoleona, zahynuli aj traja občania Kútov.

Napoleon II. v Kútoch

Napoleon II.

Roku 1821 - bol na poľovačke v Kútoch jediný syn Napoleona Bonaparteho - Napoleon II. (na obrázku). Podľa zápisov z jeho denníka to nebolo prvýkrát. V chotári obce sa vedel nielen dobre orientovať, ale ho aj presne popísať.

Roku 1814 - bol richtárom obce Ján Gutt. Jeho meno bolo uvedené v matrike zomretých.

Roku 1818

- bol richtárom obce stolár Ján Zemánek,

- **14. decembra** - už na úradnej listine figuruje ako richtár obce Michal Palkovič.

Kútska zvonica

Roku 1826 - bola v obci postavená z pálených tehál zvonica. Zvon pochádzal z roku 1785. K zvonici bol pripojený požiarnický sklad. Vpredu boli dve miestnosti. Jedna slúžila ako „žalár“^[2] alebo „karcer“^[3], druhá miestnosť bola núdzovou nocľahárňou - chudobincom pre jediného žobráka, ktorý nemal nikoho. Jedenie si buď vypýtal, alebo mu ho doniesli dobrí ľudia, ktorým mu ho bolo ľúto. Vo zvonici bývať a tam umrieť znamenalo vždy strašnú biedu.

Pôvodná zvonica bola drevená a jej zvon sa rozozvučal pri požiari, búrke, pohrebe, pri procesii alebo keď zvolával Kúcanov na služby Božie do Brodského, neskôr do vlastného kostola.

Pred zvonicom stojí kamenný kríž. Spomínal sa už v roku 1738.

Kútska zvonica v 20. storočí
(pred rekonštrukciou)

Kútska zvonica
dnes

U obrázka

Od zvonice vedie poľná cesta smerom na Borský Svätý Jur. Na tejto ceste za kútskymi humnami stojí starý agát a na tomto agáte bola pripevnená skrinka, v ktorej bola soška alebo obrázok Sedembolestnej Panny Márie.

Toto miesto bolo oddávna opradené mnohými historkami. Hovorievalo sa, že tam straší, že sa tam zjavujú duchovia, a že toto miesto bolo navštevované jazdcami na ohnivých koňoch. Napriek tomu bolo obyvateľmi často navštevované a nikdy tam nechýbali kvety. Podľa Mateja Héska: „Ešte pred niekoľkými storočiami sa na tomto mieste odohrali veľké bitky. Pri jednej bitke Kurucov s Labancami tu zahynulo až 800 jazdcov aj s koňmi. Celá zem bola presiaknutá krvou. Preto zostal na tomto mieste cintorín.

Rozprávalo sa aj, že na tomto mieste bolo počuť plakávať dieťa. Nikto ale nemal odvalu zistiť prečo. Až raz v noci išiel jeden Kúcan okolo práve vtedy, keď dieťa plakalo. Nabral odvalu a spýtal sa ho prečo plače. Dieťa odpovedalo, že mu matka zabudla dať na pás stužky. V tých časoch totiž veľa detí zomieralo a rodičia im dávali ako ochranu pred „Kosatou“ na pás stužky. Kúcan sňal z hlavy klobúk, odtrhol z neho mašľu a podal ju dieťaťu. Od tej chvíle sa už detský plač z tohto miesta neozýval.

Po nejakom čase niekoľkí občania nechali na tomto mieste osadiť kríž s obrázkom Panny Márie. Dnes sa na tomto mieste nachádza aj drevená plastika Ježiša Krista.

Kríž s obrázkom Panny Márie a drevená
plastika Ježiša Krista osadená v kmeni stromu

- [1] Zmienka o nej pochádza už z roku 1206. Nazývaná bola Via maxime - Najväčšia cesta.
- [2] Väzenie.
- [3] Krátkodobé väzenie, t.j. väzenie na pár hodín alebo noc.